

San Pablobi

COLOSAS

Bainni utire toyani saobi

Saludo

1 ¹Yë'ë, Pablo hue'eguëbi, Riusubi yë'ëre cuencueni re'huaguëna, baguë ta'yejeiye yo'ore conguë ba'iguë'ë. Jesucristobi yë'ëre choini re'huaguëna, baguë yo'ore yo'oguë ba'iyë. Timoteo, Jesucristo bainguë, ja'anguë naconi te'e ba'iguëbi ²mësacuani utire toyani saoyë yë'ë. Mësacua yua Riusu bainreba jubë Colosas huë'e jobore ba'icuani utire toyani saoyë yë'ë. Mësacuabi Jesucristoni si'a recoyo ro'tajëna, Riusubi mësacuare tëani, baguë bainrebare mësacuare re'huani baji. Ja'nca sëani, mai Taita Riusubi mësacuani ai re'oye conni cuirani, mësacuani ai recoyo bojo güeseja'guë, cayë yë'ë.

La oración de Pablo por los creyentes

³Yureca, yëquënabi mësacua ba'iyete Riusuni senjën, mësacuani oireba oiguë consi'quë sëani, mai Ëjaguë Jesucristo Ja'quëni surupa cajën, baguëni jo'caye beoye bojojën ba'iyë. ⁴Mësacuabi Jesucristoni si'a recoyo ro'tani, si'a Riusu bainni oijën conjëna, yëquënabi achani, Riusuni ai bojojën ba'iyë. ⁵⁻⁶Baguë bainbi Riusu cocarebare quëani achojëna, si'a re'otoña achani, mame recoyo re'huani ba'iyë. Ja'nca ba'icuabi yequëcuanu quëani achojën, ba coca cayë'ru te'e ruiñe yo'o bi'rayë. Mësacua'ga güina'ru achani yo'o bi'rahuë. Achani, Riusu yo'oye yëyete te'e ruiñe masihuë mësacua. Si'a bain Jesucristoni si'a recoyo ro'tacua, ja'ancuani baguë naconi gare carajeiye beoye ba'i güeseji Riusu. Ja'anre masini, yurera mësacua yua guënamë re'otona sani, Jesucristo naconi si'arën bañuni cajën, jëja ba recoyo re'huani, te'e ruiñe ro'tajën ba'iyë.

7Epafras hue'eguëbi Riusu cocarebare mësacuani quëani achoguëna, mësacuabi achani, ja'nca yo'ohuë. Epafras ba'iyete cato, yëquëna naconi te'e ba'iguëbi Cristoni ai re'oye yo'o conguë ba'iji. Ja'nca ba'iguëna, baguëte cuencueni guansehüë: “Colosas bainna sani, Cristo cocarebare bacuani quëani achojë'n” cajën, mësacuana saohuë yëquëna. 8Ja'nca saojëna, baguë yua sani, rani, quëabi: “Colosas bainbi Cristo cocarebare achani, si'a recoyo ro'tahuë. Ja'nca ro'tani, Riusu Espiritubi ye'yoguëna, bacuabi yua si'a Riusu bainni ai oijën conjën, re'oye yo'o bi'rahuë” mësacua ba'iyete yë'ëni quëabi baguë.

9Ja'nca quëaguëna, yëquënabi yua ja'an umugusebi mësacuare ai bojojën, Riusuni jo'caye beoye mësacuare ujañen ba'iyë. Ja'nca ujañen, Riusuni ñaca senjën ba'iyë: “Colosas bainni conjë'n, Taita. Më'ë yëye'ru te'e ruiñe yo'ojën ba'iyë, ja'anre bacuani masi güesejë'n. Masi güesequëna, bacuabi masini, më'ë Espiritu yihuoyete te'e ruiñe masini, më'ë yëye se'gare jo'caye beoye yo'ojën ba'ija'bë” mësacuare senjën ba'iyë yëquëna. 10Ja'nca ujañen, Riusuni senjëna, Riusu bainreba yo'ojën ba'iyë'ru te'e ruiñereba yo'ojën ba'ijë'n. Ja'nca yo'ojën, Riusuni ai re'oye yo'o conjën, baguë cocarebare yequëcuanu quëani achojën, Riusu ba'iyete quë'rë se'e te'e ruiñe ye'yeni masijën, ja'nca yo'ojën ba'itoca, Riusubi mësacuani ëñani, mësacuani ai bojoguë ba'iji. 11Ja'nca mësacuare ro'tajën, Riusuni ñaca senreba senjën ba'iyë yëquëna: “Taita, më'ë ta'yejeiye yo'oye poreguë sëani, Colosas bainre ta'yejeiye yo'oye porecuare re'huajë'n. Re'huani, më'ë yo'o cuencuese'ere te'e ruiñe yo'ojën, bojoreba bojojën ba'icua re'huajë'n.” Re'huaguëna, mësacua yua ai yo'ojën ba'ito'ga, gare ya'jaye beoye ba'ijën, Riusu yo'o coñe gare jo'caye beoye bojojën, yo'o yo'ojën ba'ijë'n. 12Ja'nca ba'ijën, ëñere'ga ro'tajën, mai Taita Riusuni ujañen, baguëni surupa cajën ba'ijë'n. Maina ñaca cani jo'cabi Riusu: “Yë'ë bainreba jubë naconi recoyo te'e zi'inni ba'ijën, yë'ë naconi gare carajeiye beoye ba'ijën, yë'ë guënamë re'oto mia re'otoreba ja'anruna ti'anni, si'arën ba'ijë'n” cani jo'cabi. 13-14Ja'nca cani jo'caguëbi, zupai huatibi maini zemoni bani, ba zije re'otona re'huani, gu'a juchare yo'o güesequëna, Riusubi maini ëñani, maini ai oireba oiguë conbi. Gare ñu'ñuñe beoye ba'ija'bë caguë, baguë Zin ai yësi'quë Jesucristore raoni, baguëni junni ton güesequëna, maibi baguë naconi gare carajeiye beoye ba'iyë poreyë. Riusubi maire tëani bani, mai gu'a juchare gare se'e ro'taye beoye ba'iji.

La paz con Dios por medio de la muerte de Cristo

15Mai Ëjaguë Jesucristo, Riusu Zin Raosi'quëreba, baguë ba'iyete cato, Taita Riusu ba'iyë'ru te'e ba'iji. Maibi Taita Riusuni ëñañe porema'icuatana, baguë Zin ba'iyete masiye poreyë mai. Baguë ba'iyete

cato, si'a Riusu re'huani jo'case'e beorure baji baguë, Riusu naconi ru'rureba ba'isi'quë sëani. ¹⁶Riusubi si'ayete re'huani jo'ca bi'raguë, baguë Zin baja'yete ro'taguë, si'aye re'huani, baguëna jo'cabi. Yija re'oto ba'iyë, guënamë re'oto ba'iyë, si'ayete re'huani, baguëna jo'cabi. Mai ëñañe poreye, mai ëñañe porema'iñere'ga, si'ayete re'huani jo'cabi. Si'a re'otoña ba'i hua'nare'ga re'huani jo'cabi. Guënamë re'oto ba'i hua'na, yequëcua, ma'tëmë re'oto ba'i hua'na, yequëcua, baguë guënamë re'oto yo'ore con hua'na, yequëcua, zupai huati, baguë huati concua naconi, si'a hua'nare re'huani, Yë'ë Zinbi bacuare bani guanseja'guë caguë, si'a hua'nare re'huani jo'cabi Riusu. ¹⁷Riusubi yuta re'huani jo'cama'iguëna, baguë Zinbi baguë naconi si'arën ba'iguë baji'i. Ja'nca ba'iguëbi baguë Taita re'huani jo'case'e si'aye beorure bani, ba yo'o yo'oja'ye si'aye cuencuebi. ¹⁸Ja'nca cuencueguë, yua si'a Riusu bainreba jubë, baguë yo'ore conjën ba'icua, si'acuare bani, bacua quë'rë ta'yejeiyereba Ëjaguë'bi ba'iji. Ru'rureba junni go'ya raisi'quëre sëani, si'a bain baguëni si'a recoyo ro'tacuabi, ja'nrebi junni huesëjënna, bacuani go'ya rai güeseji baguë. Ja'nca go'ya raisi'quëbi si'a re'otoña ba'iyete bani, quë'rë ta'yejeiyereba Ëjaguë'bi ba'iji. ¹⁹Ja'nca ba'iguë sëani, Riusu ta'yejeiyereba ba'iyë'ru te'ereba ba'iguëna, Riusubi baguë ba'iyete ëñani, baguë naconi te'e ba'iguë bojoji. ²⁰Ja'nca ba'iguë, ja'ansi'quëbi cabi: "Si'a re'oto bain, yija re'oto guënamë re'oto ba'icua, si'acuabi yë'ëni je'o bama'iñe" caguë, baguë Zinre maina raoni, crusu sa'cahuëna junni ton güesebi. Mai gu'a jucha ro'ire junni tonguëna, si'acua baguëni si'a recoyo ro'tacua, ja'ancuare baguë bainrebare re'huani baji. Ja'nca baguëna, bacua yua gare se'e je'o baye beoye ba'icua'ë.

²¹Mësacua ja'anrë yo'ojën ba'ise'ere ro'tajë'ën. Gu'aye yo'ojën ba'isi'cua sëani, Riusu bain ba'iyë gare poremajën ba'nhuë. Riusure je'o bajën senjoja'cua se'ga ba'ijën ba'nhuë. Ja'nca ba'isi'cuata'an, yurera Riusu bain ba'iyë poreyë mësacua. ²²Yë'ë se'gabi si'a gu'a bain je'o bajën senjoja'fiete coza caguë, mësacua gu'a jucha ro'ire rani, bainguë runni, ja'nrebi crusu sa'cahuëna junni tonbi baguë. Junni tonni, ja'nrebi mësacua ba'iyete Riusuni ëñoni, Riusuni caji: "Ëñajë'ën. Ëncua yua gu'a jucha tënosi'cua ba'iyë. Ja'nca sëani, bacua gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere gare se'e ro'taye beoye bañuni. Mai bainrebare re'huasi'cua ba'ijënna, yequëcuabi bacuare gu'aye caye gare porema'iñe" Riusuni caji mai Ëjaguë. ²³Ja'nca mame re'huasi'cua ba'iyë yëtoca, Jesucristoni jo'caye beoye si'a recoyo ro'tajën, baguë yëyete yo'oye gare ya'jaye beoye ba'ijë'ën. Mësacua si'arën ba'ija'yete si'a jëja recoyo ro'tajën, Riusu masi güesese'ere te'e ruiñe masini, gare huanë yeye beoye ba'ijë'ën. Mësacua yua Riusu cocarebare achani, ja'an si'aye masiyë. Ja'nca achani masijënna, ën yija bain si'acuarebabi ja'an cocare achahuë. Riusubi yë'ëre cuencueguëna, ja'an cocarebare quëani achoguë ba'iyë yë'ë.

Pablo encargado de servir a la iglesia

24 Ja'nca ba'iguëbi, mësacuabi Jesucristoni si'a recoyo ro'tani, Riusu bainrebare re'huasi'cua ba'ijëna, ai bojoreba bojoguë ba'iyë yë'ë. Riusu cocarebare quëani achoguëna, quë'rë jai jubë bainbi achani, Riusu bain ruinjëna, yë'ë ai yo'oyete ro'tama'iguëbi ai bojoreba bojoyë yë'ë. Cristobi baguë bainre tëani baza caguë, ai yo'oguë baji'i. Ja'nca ba'iguëna, yë'ë'ga baguë cocarebare quëani achoguë, Cristoni si'a recoyo ro'tani quë'rë jai jubë ba'ija'bë caguë, yë'ë'ga baguë bainreba jubë ro'ire ai yo'oyë. 25 Ja'nca sëani, Riusubi yë'ëre cuencueni, baguë yo'ore guansequëna, baguë cocarebare si'a bainni quëani achoguë ba'iyë yë'ë. 26 Yure tëca Cristo raoja'yete gare quëamaji'i Riusu. Ja'nca quëama'iguë, yurera baguë bain Jesucristoni si'a recoyo ro'taja'cua, ja'ancuani Cristo tëani baja'yete masi güeseji Riusu. 27 Judío bain, judío bain jubë ba'ima'icua'ga, si'acuani Cristo tëani baja'yete masi güeseji Riusu. Si'a bainni ñaca quëani acho güeseji. Jesucristoni si'a recoyo ro'tatoca, baguë bainrebare mësacua'ga re'huani, baguë naconi guënamë re'otore ba'ijën, gare carajeiye beoye ba'iyë. Ja'an ba'ija'yete mësacuabi masijën, Cristobi mësacuani recoyo te'e zi'inni ba'iguë sëani, baguë guënamë re'oto insija'yete coní bañu cajën, gare jo'caye beoye ëñajën, ja'anre ëjojën ba'iyë.

28 Ja'nca sëani, yëquënabi si'a bainni Cristo ba'iyete quëani ahojën ba'iyë. Si'acuani yëquëna masiyete ye'yojën, te'e ruiñe yo'ojën ba'ijë'n cajën, si'acuani yihuojën ba'iyë. Ja'nca ye'yoni yihuojën, Cristo bainreba ba'iyë, te'e ruiñereba yo'ojën ba'iyë, ja'anre masi güesejën ba'iyë yëquëna. 29 Ja'anna si'a jëja yo'o yo'oguë, Cristobi ta'yejeiyereba yë'ëni yo'o güesequëna, gare jo'caye beoye Cristo yo'ore conguë ba'iyë yë'ë.

2 1 Yureca, yë'ëbi ñaca caguëna, mësacua achajë'n. Mësacua, Colosas bain, Cristo bain Laodicea huë'e jobo ba'icua'ga si'a bain yë'ëre ëñama'isi'cua'ga si'a jubëre oijën ro'tajën, Riusuni senreba senjën ba'iyë yëquëna. 2 Riusubi mësacuani quë'rë ai ba'iyë sa'ñeña recoyo te'e zi'inni ba'i güeseja'guë caguë, sa'ñeña ai yëreba yë güeseja'guë caguëna, mësacua yua quë'rë jëja ba recoñoa re'huani ba'ijë'n. Riusubi mësacuani quë'rë ta'yejeiye ai re'oye yo'o güesequëna, bojoreba bojojën ba'ijë'n. Mai Ëjaguë Jesucristo, baguë raosi'quëre mësacuani quë'rë ai ba'iyë masi güeseji Riusu. Ja'anrë baguë bainni ja'nca masi güesemaji'i. 3 Cristoni ja'nca masitoca, mësacua yo'ojën ba'iyete cato, te'e ruiñereba yo'ojën ba'iyë masiyë. Se'e masiye yëma'inë mësacua. 4 Ja'anre mësacuani yihuoguë cayë yë'ë. Yequëcuabi mësacuani re'oye ahojën cajën, ro coquema'inë caguë, mësacuani ja'an cocare yihuoyë yë'ë. 5 Yë'ë yua mësacua naconi ba'ija'ma caguëta'an, mësacua naconi ba'iyë porema'inë

yè'è. Ja'nca porema'iguëna, mësacua yua yè'è coca yure toyase'ere te'e ruiñe ro'tani, yè'è te'e ba'iguë yihuoyere'ru achani, te'e ruiñe yo'ojèn ba'ijè'ën. Mësacua naconi te'e ba'itoca, mësacua yo'ojèn ba'iyete ëñani, ai bojoguë ba'ire'ahuë yè'è. Mësacua yua Cristoni ta'yejeiye ai recoyo ro'tajèn, baguëni ai re'oye yo'o conjèn bañuni cajënna, mësacuani ëñani, ai bojoguë ba'iyete yè'è yè'è.

La nueva vida en Cristo

⁶Ja'nca si'a recoyo ro'tajèn ba'icua sëani, mai Èjaguë Jesucristo yëye'ru gare jo'caye beoye yo'ojèn ba'ijè'ën. ⁷Baguë naconi recoyo te'e zi'inreba zi'inni ba'ijè'ën. Baguë yo'o cuencuese'ere gare ya'jaye beoye yo'o conjèn ba'ijè'ën. Ja'nca ba'icuabi baguë ba'iyete què'rè se'e masijèn, baguë ba'iyete'ru què'rè re'oye ba'iyë mësacua. Baguëni ja'nca si'a recoyo ro'tajèn, mësacua yua què'rè se'e jëja recoyo re'huani ba'ijèn, què'rè se'e Riusuni surupa cajèn, baguëni bojojèn, Epafras yihuose'le'ru güina'ru jo'caye beoye yo'ojèn ba'ijè'ën.

⁸Yureca, yequëcuabi huacha yihuojënna, mësacua ëñare bajèn, bacua cocare achamajèn, gare ro'tamajèn ba'ijè'ën. Ro'tatoca, Cristoni recoyo ro'taye jo'cani senjoñë mësacua. Bacuabi ai re'o cocare ye'yeni masijè'ën cajèn, ro coqueye se'gare cayë. Zupai huatibi bacuani yihuoguëna, ën yija bain ro'tajèn yo'ojèn ba'iyete'ru güina'ru yo'ojèn, mai ro'taye'ru Riusuni gugurini rëanni bañuni cajèn, ro bacua yëye se'gare yo'ojèn, Cristoni coñe beoye ba'iyë bacua.

⁹Cristo ba'iyete cato, Riusu ta'yejeiyereba ba'iyete'ru te'e ba'iguëna, baguë ba'iyete te'e ruiñe masiye poreyë mai. ¹⁰Mësacua yua baguë naconi te'e zi'inni ba'icua sëani, baguë masi güeseye'ru te'e ruiñe masini, baguë ba'iyete se'ga'ru ba'iyete ro'tajè'ën. Baguë yua si'a re'otoña què'rè ta'yejeiyereba Èjaguë sëani, yequëcua ye'yoni yihuoyete achamajèn ba'ijè'ën. ¹¹Mësacua yua Riusu bainreba re'huase'ere cato, judío bain go neño ga'nire tëyose'ebi Riusu bain gare ruinmaë'è mësacua. Mësacua ja'anrë yo'ojèn ba'ise'ere gare jo'cani, mësacua gu'aye yo'ojèn ba'ise'ere jo'cani senjoni, Cristoni si'a recoyo ro'tajënna, ja'anre yo'ojënna, Cristobi mësacuare tëani, mame recoyo re'huani, mësacuani bani, baguë ba'iyete'ru mësacuani te'e ba'i güeseji. ¹²Ja'nrebi, mësacuabi bautiza güesejèn, mësacua Cristo ba'iyete'ru ba'iyete bainni masi güesehuë. Cristobi yè'è gu'a jucha ro'ina junni tonni, yè'è juchare gare senjoguëna, yè'è ja'anrë yo'oguë ba'ise'ere'ru gare se'e yo'oma'iguë ba'iyete yè'è cajèn, mësacua ba'iyete bainni masi güesehuë. Riusubi Jesucristo junni tonsi'quëni go'ya rai güese'guëna, mësacuabi baguë ta'yejeiye yo'oye poreyete si'a recoyo ro'tahuë. Ja'nca ro'tani, mësacua mame re'huani ba'iyete, baguë ba'iyete'ru ba'i güese'ere'ga si'a recoyo ro'tahuë. ¹³Mësacuabi Cristoni yuta huesëjèn ba'ijënna, Riusubi

mësacuanî gare ëñama'iguë ba'iguë ba'nji. Ro mësacua gu'a ëase'e se'gare yo'ojën ba'nhuë. Judío bainbi mësacua ye'yeye ënsecua sëani, Riusu guanseni jo'case'ere achani yo'oye gare poremajën ba'nhuë. Ja'nrëbi jë'te, Cristoni si'a recoyo ro'tajënna, Riusubi mësacua gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere gare se'e ro'tama'iguë baji'i. Ja'nca ba'iguëbi mësacuare baguë naconi te'e zi'inni ba'i güeseni, baguë bainrebare mësacuare re'huani babi. ¹⁴Mësacua yua Riusu ira guanseni jo'casi cocare, Moisesna jo'casi cocare gare achamajën, te'e ruiñe yo'oye beoye ba'ijënna, yurera Riusubi mësacuanî si'nsema'iji. Yurera Jesucristobi junni tonni, mësacua gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere gare se'e ro'tama'iguëna, ja'anre si'a recoyo ro'tani, Riusu bainre re'huasi'cua ba'iyë mësacua. ¹⁵Yureca, Cristobi mësacua jucha ro'ina junni tonni, ja'nrëbi go'ya rani, ai ba'iyë ai ta'yejeiyereba pore Ëjaguë'bi ba'iji. Ja'nca ba'iguëna, Zupai huati yequëcua huati ëjacua naconi, bacuabi mësacua ba'iyete ëñani, gu'aye ca ëaye ba'icua'eta'an, Cristobi bacuare ënsebi. Yë'ë bainrebani baye gare porema'inë mësacua caguë, bacuare ënseni, bacuare saoni senjobi, si'a re'oto ba'icua'bi ëñajënna.

Busquen las cosas del cielo

¹⁶Mësacua yua Cristoni ja'nca te'e zi'inni ba'icua sëani, ba judío bain guanseyete gare achaye beoye ba'ijë'ën. Bacua aon ainma'i coca, bacua gono uncuma'i coca, ja'an cocare achamajën ba'ijë'ën. Bacua fiesta yo'oni Riusuni bojoñu cajënna, bacua yo'oye'ru yo'omajën ba'ijë'ën. Si'a tëcahuëan fiesta yo'ojënna, carajeisi ñañaguë ba'iguëna, yo'o yo'oma'i umuguse sábadu umuguse ba'iguëna, ja'anna choijënna, bacuani coñe beoye ba'ijë'ën. ¹⁷Judío bain yo'ojën ba'iyete mësacuanî yo'oye guanseyënna, mësacua yo'omajën ba'ijë'ën. Ro yo'ojën ba'iyë bacua. Riusubi ba ira guanse cocare bacuana jo'caguë, Cristo raiye tëca yo'ojën ba'ijë'ën caguë jo'cabi Riusu. Ja'nca jo'caguëna, yurera Cristobi raiguëna, baguë masi güeseye se'gare ro'tani yo'ojën ba'ijë'ën caji. ¹⁸Yequëcuabi bacua yo'jereba ba'iyë'ru ba'iyë guanseyënna, mësacua achamajën ba'ijë'ën. Bacua yua ro gugurini réanjën, anje hua'nani ujañu cajënna, mësacua achamajën ba'ijë'ën. Mësacua yua Riusu naconi te'e ba'ija'cua sëani, bacuare achamajën, mësacua baja'yete jo'cani senjomajën ba'ijë'ën. Bacuabi yihuojën, Guënamë toyana ëñasi'cua sëani, te'e ruiñe cayë yë'ë cacuata'an, bacuare achamajën ba'ijë'ën. Yëquëna se'gabi masiyë cacuata'an, ro ro'tajën, ro ën yija bain ro'tani yihuoye'ru yihuojën ba'iyë bacua. ¹⁹Mai ta'yejeiyereba Ëjaguë Jesucristoni gare zi'ine beoye ba'iyë. Mai Ëjaguë coñete cato, yëquëna hua'na, baguë bainreba ba'icuanî sa'ñeña ai yëreba yë güeseji. Maini sa'ñeña yo'o con güeseji. Baguë yo'ore quë'rë re'oye yo'o concuare maire re'huani baji. Ja'nca baguëbi ba Cristo ba'iyë'ru ba'icua quë'rë re'oye ba'icua'are maire re'huaji Riusu.

²⁰Yureca, Cristobi mäsacua jucha ro'ire junni tonni, mäsacua ja'anrë yo'ojën ba'ise'ere gare jo'cani senjo güesequëna, ro ën yija bain Cristoni huesëcua, bacua cani achoyete yo'omajën ba'ijë'ën. Ja'nca mame recoyo re'huasi'cua ba'ijën, ðmäsacua guere yo'ojën, bacua cani achoyete yo'oye'ne? Ro yo'ojën ba'iyë. ²¹Bacuabi cani achojën: “Gu'ana sëani, ja'an aonre ainma'ijë'ën. Ja'an gonore uncuma'ijë'ën. Ja'an macare pa'roma'ijë'ën” cajën, ²²ro ën yija bain ro'tani guanseye se'ga ba'iyë. Ja'an macañare cato, bainbi bajënna, carajeji. ²³Ro ën yija bain Cristoni huesëcuabi ro'tato, “Ja'an guanse cocare te'e ruiñe yo'otoca, re'oye ba'iji maire. Maibi ja'nca yo'otoca, quë'rë masiye ye'yeyë mai. Riusuni quë'rë re'oye gugurini rëañe poreyë mai. Quë'rë re'oye yo'oye ye'yeyë mai. Quë'rë yo'jereba ba'i hua'na ruiñë mai. Mai ga'nihuë quë'rë jëja ba hua'na ruiñë mai.” Ja'anre ro'tani yo'ojën, ro yo'ojën ba'iyë bacua. Ja'nca yo'ocuata'an, bacua gu'a ga'nihuë ëase'ere jo'caye porema'iñë bacua.

3 ¹Yureca, mäsacua yua Cristoni recoyo te'e zi'inni ba'ijën, baguë yëyete te'e ruiñe yo'ojën, Cristo bainreba mame re'huasi'cua ba'iyë. Ja'nca ba'ijën, baguë guënamë re'oto insija'yete ro'tajën ba'ijë'ën. Ja'anruna ti'anni, Cristo naconi si'arën ba'iyë. Cristo ba'iyete cato, Riusu jëja ca'ncore ñu'iguë, baguë naconi ta'yejeiyereba Èjaguë te'e ba'iji. ²Cristo insija'ye se'gare ro'tajën ba'ijë'ën. Ro ën yija gu'ayete ëa ëñañe beoye ba'ijë'ën. ³Mäsacua ja'anrë yo'ojën ba'ise'ere gare jo'cani senjosi'cua sëani, Jesucristo naconi gare te'e zi'inni, baguë bain re'huasi'cua ba'iyë. Baguë'ga yua Taita Riusuni te'e zi'inni ba'iguëna, Riusu yua maire huajë hua'nare re'huani baji. ⁴Ja'nca te'e zi'inni ba'ijënna, maire in raija'guë'bi baguë. In raiguëna, baguë naconi gare carajeiye beoye ba'ijën, baguë ba'iyë'ru ba'ijën, baguë ta'yejeiyereba ba'iyete ëñajën bojojën ba'ija'cua'ë mai.

La vida antigua y la vida nueva

⁵Ja'nca ba'ija'cua sëani, ro ën yija bain Cristoni huesëcua, bacua ëa ëñañe'ru gare ëa ëñañe beoye ba'ijë'ën. Èmëcua romicua sa'ñeña yahue bani al'ta yo'ojën ba'iyë gare jo'cani ba'ijë'ën. Sa'ñeña gu'a ëayete gare ro'taye beoye ba'ijën, si'a gu'a jucha yo'oyete gare jo'cajë'ën. Bonsere ba ëaye gare jo'cajë'ën. Ja'an bonsere ba ëaye ro'tato, Riusubi, Gu'aye yo'oyë më'ë caji. Huacha riusuña, imageña, ja'anna gugurini rëañe'ru yo'oyë caji Riusu. ⁶Ja'nca yo'ojën ba'icuabi Riusu cocare ro achajën, baguë yëyete yo'oma'ijënna, Riusubi bacuani ai bënni senjoja'guë'bi. ⁷Cristobi yuta mäsacuani mame re'huama'iguëna, mäsacua'ga ja'nca gu'aye yo'ojën ba'nhuë. ⁸Ja'nca ba'isi'cuaca yureca, ja'an yo'oyete gare jo'cani senjojën ba'ijë'ën. Yequëcuani je'o baye beoye ba'ijë'ën. Je'o ba cocare huëoye beoye ba'ijë'ën. Yequëcua ba'iyete ro gu'a coca gare bëyoni caye beoye

ba'ijën, si'a gu'a cocare caye gare jo'cajël'ën. ⁹Sa'ñeña gare coquemajën ba'ijël'ën. Mësacua yua mësacua ja'anrë yo'ojën ba'ise'ere gare jo'cani senjosi'cua sëani, te'e ruiñe se'gare sa'ñeña cajën ba'ijël'ën. ¹⁰Mësacua yureca mame recoyo re'huasi'cuabi Cristo yëye se'gare yo'ojën ba'ijën, baguë ba'iyeru ba'iyë ti'an bi'rajën, baguëte masiyereba masijën ba'iyë, baguëni recoyo te'e zi'inni ba'icua sëani. ¹¹Ja'nca ba'icuabi bain ba'iyete ëñajën, Cristoni huesëcua ëñañe'ru bain ba'iyete ëñañe beoye ba'iyë mai. Cristo ëñañe'ru bain ba'iyete ëñañë mai. Si'a jubëanre ëñani, judío bain, griego bain, yua te'e ba'iyë. Cuya bain, airu bain, ja'ancuare gare gu'aye caye beoye ba'iyë. Yo'o concua, bacua ëjacua, bacua ba'iyete cato, te'e ba'iyë. Si'a jubëan bain ba'icuabi Cristoni recoyo te'e zi'inni ba'ijën, baguëni te'e yo'o conjën ba'ijëna, mai ta'yejeiyereba Ëjaguë Cristobi si'a jubëte ëñani, si'a jubëbi te'e ba'iyë caji.

¹²Ja'nca sëani, Riusubi mësacuare cuencueni, mësacuani ai yëreba yëguë, mësacua gu'a juchare senjoni mame re'huani, baguë bainrebare mësacuare re'huani baji. Ja'nca baguëna, baguë yëye se'gare yo'ojën ba'ijël'ën. Sa'ñeña ai oijën conjën ba'ijël'ën. Sa'ñeña re'oye yo'ojën ba'ijël'ën. Yequëcuani ëñajën, yë'ë'ru quë'rë ta'yejeiye ba'iyë cajën, bacua ba'iyete, bacua carayete ru'ru ro'tani cuirajën ba'ijël'ën. Yequëcuabi gu'aye yo'o bi'ratoca, bacuani bëinma'ijël'ën. ¹³Bëinmajën, bacuani bojoye se'ga ba'ijël'ën. Yequëbi mësacuani gu'aye yo'otoca, baguë gu'aye yo'ose'ere huanë yeye cajël'ën. Mai Ëjaguëbi mësacua gu'a juchare gare se'e ro'tama'iguë sëani, mësacua'ga yequë bainni bacua gu'aye yo'ose'ere huanë yeye cajël'ën. ¹⁴Yequëcuani ja'nca re'oye yo'ojën, ëñere'ga quë'rë ai ba'iyë yo'ojën ba'ijël'ën. Sa'ñeña ai yëreba yëjën ba'ijël'ën. Ja'nca ba'ijën, mësacua si'acuabi recoyoreba te'e zi'inni ba'ijën, sa'ñeña bojojëna, Riusu'ga mësacuani ëñani bojoji. ¹⁵Baguë bainreba jubë te'e zi'inni ba'icua sëani, Cristobi bojoreba bojo recoyo bacuare mësacuare re'huaye masiji. Ja'nca masiguëna, ja'an mame re'huayete baguëni senjël'ën. Senni, re'hua güeseni, gare se'e sa'ntiye beoye ba'ijël'ën. Yequëcuare gare se'e je'o baye beoye ba'ijël'ën. Bojoye se'ga ba'ijën, Riusu mame re'huase'ere ro'tajën, baguëni surupa cajën ba'ijël'ën.

¹⁶Ja'nca ba'ijën, Cristo cocarebare jo'caye beoye achani, si'a recoyo ro'tani, Cristo cani jo'case'ere te'e ruiñe yo'ojën ba'ijël'ën. Riusubi ja'an cocare mësacuani quë'rë re'oye masi güeseguëna, mësacua yua yequëcuare'ga ba cocare güina'ru ye'yojën yihuojën ba'ijël'ën. Gare gu'aye yo'oye beoye ba'ijël'ën, bacuani cajën ba'ijël'ën. Ja'nca cajën, bacuani bojo recoyo re'hua güesejël'ën. Sa'ñeña ganta cocare cajën, si'aye bojojën gantajën, Riusu ta'yejeiyereba ba'iyete si'a jëja cani ahojën, baguëni caraye beoye surupa cajën ba'ijël'ën. ¹⁷Mësacua yo'ojën ba'iyë, mësacua coca cajën ba'iyë, ja'anre yo'oto, mai Ëjaguë Jesucristo yëye se'gare

yo'ojën ba'ijj'ën. Mësacua yua baguë bainreba sëani, ja'nca yo'ojën ba'ijj'ën. Mësacua yua Riusu insise'ere ro'tani, baguëni surupa cato, ñaca ro'tajën ba'ijj'ën. Jesucristobi mësacua naconi te'e ba'iguë sëani, mësacua yua Riusuna ti'anni, baguë naconi coca caye poreyë.

Deberes sociales del cristiano

¹⁸Yureca, mësacua romicua, ën cocare achajë'ën. Mësacua ënjë ta'yejeiye ba'iyete ëñajën, baguë coca cayete achani Ja'ë'ë cajën, güina'ru yo'ojën ba'ijj'ën. Mësacua yua mai Ëjaguë bainreba sëani, ja'nca yo'ojën ba'ijj'ën. ¹⁹Mësacua ëmëcua, ën cocare achajë'ën. Mësacua rënjoni ai oijën conjën, bagoni ai yëyereba yëjën ba'ijj'ën. Bagoni bëiñe caye beoye ba'ijj'ën. ²⁰Mësacua zin hua'na, ën cocare achajë'ën. Mësacua pë'caguë sanhuëbi coca cajënna, mësacua achani, te'e ruiñe yo'ojën ba'ijj'ën. Ja'nca yo'otoca, mai Ëjaguëbi ëñani, mësacuani ai bojoji. ²¹Mësacua pë'caguë sanhuë, ën cocare achajë'ën. Mësacua zin hua'nani hui'ya bëinjën bama'ijj'ën. Ja'nca bëintoca, zin hua'nabi ai sa'nti recoyo re'huani, ro achani yo'oma'icua ruiñë. ²²Mësacua yua bain ëjacuani yo'o contoca, bacuabi yo'o guansejënna, si'aye te'e ruiñe yo'ojën ba'ijj'ën. Bacuabi ëñajënna, ja'anrën se'ga re'oye yo'otoca, gu'aye yo'oyë mësacua. Bainni re'oye ro'ta güeseye se'gare coquejën ro'tayë mësacua. Cristoni yo'o coñe'ru ba'iyete ro'tajën, gare jo'caye beoye te'e ruiñe yo'ojën ba'ijj'ën, baguëbi ëñani masiguë sëani. ²³Mësacua yua si'a yo'o yo'ojën, mësacua porese'le'ru si'a jëja te'e ruiñe yo'ojën ba'ijj'ën. Bain ëjacuabi yë'ëni ëñani, yë'ëre re'oye ro'taja'bë caye beoye ba'ijj'ën. Mësacua yua mai Ëjaguëre yo'o concua cuencuesi'cua sëani, baguë ëñani bojoye se'gare ro'tajën, baguëni re'oye yo'o conjën ba'ijj'ën. ²⁴Baguë guënamë re'oto bayete ro'tajë'ën. Mësacuana si'aye ro insireba insiye ro'taguëna, mai Ëjaguë Jesucristo cuencuesi yo'ore te'e ruiñe yo'o conjën, bain ëjacua guanseyete re'oye yo'ojën ba'ijj'ën. ²⁵Mai Ëjaguë yëye'ru re'oye yo'oma'itoca, Riusubi mësacuani si'nseja'guë'bi. Mësacuabi gu'aye yo'ojën, Yë'ëre si'nsema'iji Riusu, ro'tatoca, gare jëaye beoye ba'ija'guë'bi mësacuare. Riusubi si'a bainre ëñani, te'e ba'iyë caji.

4 ¹Mësacua ëja bain, ën cocare achajë'ën. Mësacua yo'o concuani re'oye yo'ojën, bacuani te'ereba cuirajën ba'ijj'ën. Ëñare bajën, mësacua Ëjaguë guënamë re'oto ba'iguëte ro'tajë'ën. Mësacua yo'oye si'ayete ëñani masiji baguë.

²Mësacua si'acua gare ñame ëaye beoye ba'ijjën, Riusuni jo'caye beoye ujajën ba'ijj'ën. Mësacua ujajën ba'iyete achani yo'oguëna, baguëni surupa cajën bojojën ba'ijj'ën. ³Yëquënaire'ga ënjo'on ba'icua're'ga ro'tajën, Riusuni senjën ba'ijj'ën. Baguë cocareba, Cristo junni tonsi cocare, ja'anre si'aruan bainni quëani achoñu cajënna, ja'an yo'oye

poreyete Riusuni senjën ba'ijj'ën. Ja'an cocarebare te'e ruiñe quëani achoguëna, ëja bainbi yë'ëre preso zeanni, ya'o huë'ena guaahuë. ⁴Ja'an cocare bainni te'e ruiñe masi güeseye poreyete Riusuni senjën ba'ijj'ën. Ja'an se'gare yo'oye yëyë yë'ë.

⁵Cristoni recoyo ro'tama'icua ba'itoca, mësacua ëñare bajën, ai masiye re'oye yo'ojën ba'ijj'ën. Mësacua porese'e'ru Cristo ba'iyete jo'caye beoye bacuani masi güesejën ba'ijj'ën. ⁶Bacuani coca cajën, re'oye ro'tani, bacuani re'oye achoye te'e ruiñe cajën ba'ijj'ën. Bacuabi coca senni achajënna, bacuani ai masiye sehuojën ba'ijj'ën.

Saludos finales

⁷Yureca, yë'ë te'e bainguë Tíquico hue'eguëte mësacuana saoguëna, yë'ë yo'oguë ba'iyete mësacuani quëaja'guë'bi. Cristo bainguëbi yëquënnani ai re'oye yo'o conguë ba'iji. Cristo yo'o cuencuese'e sëani, baguë yua si'a jëja yo'o conguë ba'iji. ⁸Yëquëna yo'ojën ba'iyete mësacuani quëani, mësacuani bojo recoyo ba güeseye ro'taji. Ja'anna baguëte saoyë yë'ë. ⁹Onésimo'ga, mësacua jubë bainguë, baguë'ga conguë saiji. Cristoni si'a recoyo ro'taguëbi ai re'oguë'bi ba'iji. Ba sanhuëbi si'a ënjo'on ba'iyete mësacuani quëaja'cua'ë.

¹⁰Aristarco hue'eguë, yë'ë naconi ya'o huë'ena guaosi'quë, yë'ëre te'e conni ñu'iguëbi, ja'anguëbi mësacuani saludaji. Marcos hue'eguë, Bernabé ba bainguë, ja'anguë'ga mësacuani saludaye caji. Yequëcuabi baguë ba'iyete mësacuani yuara quëamate. Mësacua jubëna ti'anguëna, baguëni mësacua huë'ena guaoni, re'oye bojojën coj'ën. ¹¹Jesús Justo hue'eguë'ga mësacuani saludaji. Ja'an samutecua yë'ë naconi ba'ijjën, Riusu yo'ore te'e conjën, judío bain ënjo'on ba'icua Cristoni si'a recoyo ro'tajën ba'icua, gañacua'ë. Bacuabi yë'ë naconi yo'o conjënna, ai bojo recoyo re'huani ba'iyë yë'ë. ¹²Epafras hue'eguë'ga mësacuani saludaji. Mësacua jubëbi raisi'quëbi Cristo yo'ore ai re'oye yo'o conguë ba'iji. Baguë yua mësacua ba'iyete ro'taguë, gare jo'caye beoye si'a jëja Riusuni senguë ba'iji: “Riusu, më'ë yëyete te'e ruiñe masiye yo'ojën ba'ija'bë. Më'ë ba'iy'e'ru ba'iyë quë'rë re'oye ti'anni ba'ija'bë.” Ja'anre ujaguë, mësacuare senguë ba'iji baguë. ¹³Yë'ë'ga baguë yo'o yo'oyete mësacuani te'e ruiñe quëayë. Mësacua ba'iyë, Cristo bain Laodicea huë'e jobo ba'icua, Hierápolis huë'e jobo ba'icua, ja'an jubëan Cristo bainre ro'taguë, mësacuani conza caguë, si'a jëja yo'o yo'oguë ba'iji baguë. ¹⁴Lucas hue'eguë, ëco uañe masiguë, mai ai yësi'quë, ja'anguë, Demas hue'eguë naconi mësacuani saludaye cahuë.

¹⁵Cristo bainreba Laodicea huë'e jobo ba'icua'ë saludacajj'ën. Ninfas hue'eguë're'ga saludacajj'ën. Baguë huë'ena ti'anjën Cristoni ujacua, ja'ancuare'ga te'e saludajj'ën. ¹⁶Ja'n'rëbi, mësacuabi ën coca toyase're

ěňani, achani tějini, ja'nrebi Cristo bain Laodicea ba'icucani ñě'coni, ěn cocare acho güesejě'ěn. Yeque yě'ě coca, Laodicea bainna toyani saose'ere'ga mėsacua ěňani achani masijě'ěn. ¹⁷Arquipo caguěni ñaca quěajě'ěn: “Riusubi mě'ěni ja'anru yo'o caguěna, si'aye te'e ruiñereba yo'oguě, baru bainni re'oye conni cuiraguě ba'ijě'ěn.” Ja'an cocare baguěni quěajě'ěn.

¹⁸Yureca, yě'ě, Pablo hue'eguěbi ja'ansi'quě yua mėsacucani saluda cocare toyani saoyě yě'ě. Yě'ě yua preso zeansi'quě, guěnameñabi huensi'quě ba'iguěna, yě'ere ro'tajěn, Riusuni senjěn ba'ijě'ěn. Yureca, Riusubi mėsacucani ai ta'yejeiye re'oye conni cuiraja'guě, cayě yě'ě. Ja'nca raě'ě. Amén.